

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Årsmelding 2013

Institutt for filosofi
og
førstesemesterstudier

Innhold

INSTITUTTETS STAB OG ORGANISERING I 2013	3
Organisasjon og ledelse	3
Personale.....	4
UTDANNING	7
Fagstudiet i filosofi.....	7
Nytt opplegg for masterstudiet i filosofi.....	7
Avlagte mastereksamener.....	8
NOKUT-evaluering.....	11
Examen philosophicum	11
PEK-midler.....	11
Akademisk skriving.....	12
FORSKING OG FORMIDLING	12
Forskningsområder	12
Forskningssamarbeid	12
Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsninger	12
Forskning og publisering.....	13
Faglige prioriteringer og ekstern finansiering	13
Internasjonalt samarbeid.....	13
Ny leder og nestleder i Bergensnettverket for kvinner i filosofi	14
FORSKERUTDANNINGEN.....	15
Disputaser ved FoF.....	15
Gjesteforskere og besøkende til Wittgensteinarkivet	16
Gjesteforskere (utenom Wittgensteinarkivet).....	16
Gjesteforelesere	16
Vitenskapelige publikasjoner	17
Konferanser, symposier og workshops 2013.....	20
Seminarer 2013.....	21
Instituttseminarer	21
Bergensnettverket for kvinner i filosofis seminarrekke i 2013	21
Andre seminarer	22
Andre forskningsrelaterte aktiviteter	23
En kjær kollegas bortgang	24
Filosofikaféen Hybris (drevet av våre filosofistudenter).....	24

INSTITUTTETS STAB OG ORGANISERING I 2013

Organisasjon og ledelse

I 2013 har FoF hatt denne utvalgs- og ledelsesstrukturen:

Instituttleder: Reidar Lie
Nestleder: Erik Brown-vår / Ole Martin Skilleås-høst
Administrasjonssjef: Steinar Thunestvedt

Instituttråd (2013 høst - 2017 vår):

Gruppe A (fast vitenskapelig ansatte): Kevin Cahill, Paola De Cuzzani, Carola Freiin Von Villiez, Gunnar Karlsen, Eivind Kolflaath (vara: Richard Arnljot Sørli, Rune Jensen Falch, Sorin Ioan Bangu, Kristin Sampson, Hans Marius Hansteen, Ole Martin Skilleås, Anne Granberg).

Gruppe B (midlertidig vitenskapelig ansatte): Deirdre Smith (vara: Amund Børdahl, Christian Erbacher, Johannes Servan).

Gruppe C (administrativt ansatte): Ståle Melve (vara: Kirsten Bang, Gunhild Raunsgard, Anna-Lisa Schanche).

Gruppe D (studenter): Eirik Kobbeltveit, Shira Sivan Malberger, Viggo Glenjen (vara: Stian Lidsheim Gundersen) . Gruppe B og D velges for et år om gangen.

Forskningsutvalget: Forskningskoordinator Kevin Cahill (leder) Paola de Cuzzani, Espen Gamlund og Hein Berdinesen (stipendiat)-vår / Ragnhild Jordahl (stipendiat)-høst. Forskningskonsulent Kirsten Bang var sekretær.

Utvalg for Examen philosophicum: Kristin Sampson (leder), Hans Marius Hansteen, Richard Sørli (vikar for Gro Rørstadbotten), Carola von Villiez, Eivind Kolflaath, Anne Granberg, Kevin Cahill, Espen Gamlund, Trygve Lavik, Rune Falch (faglig koordinator og sekretær-vår), og studiekonsulent Gunhild Raunsgard (sekretær-høst).

Fagstudieutvalget: Claus Huitfeldt (leder)-vår / Ole Martin Skilleås (leder)-høst, Hans Marius Hansteen, Erik Brown-vår / Sorin Bangu-høst, Studieleder Ståle Melve var sekretær. I tillegg var eksamenskonsulent Anna-Lisa Schanche med (hadde tale- men ikke stemmerett i utvalget). Det ble forsøkt å få med en studentrepresentant også, men dette lyktes ikke i 2013. I 2014 vil studentene bli representert av Øyvind Munthe og Olav Kjennsvoll (begge på BAHF-FILO). Eirik Kobbeltveit (MAHF-FILO) er vara.

I tillegg har Ole Martin Skilleås vært koordinator for bachelorprogrammet i filosofi (BAHF-FILO) og Arild Utaker har vært koordinator for masterprogrammet i filosofi (MAHF-FILO).

Fagutvalget: Stian L. Gundersen, Brian Blomlie, Erik Kobbeltveit, Kay-Kjetil Pedersen, Shira Malberger og Viggo Glenjen. F

Fagutvalgets e-postadresse er: fagutvalg-fil@uib.no

Personale

Instituttet hadde ved utgangen av 2013 **41,4 årsverk i faste stillinger, fordelt på 49 personer**. Dette inkluderer de som har permisjon ved utgangen av året (Rørstadbotten og Opsal).

Nyansatte

Ingrid Kilskar Næss ble ansatt i 50 % stilling som universitetslektor ved Språk og kommunikasjon fra 01.08.13

Det ble utlyst to nye stillinger som førsteamanuensis her ved FoF, en innen antikkens filosofi (12 søkere hvorav 2 kvinner) og en innen språkfilosofi/sinnsfilosofi (28 søkere hvorav 5 kvinner).

Avganger

Erik Brown (fylte 70 år i september) og Bjørn Holgernes (døde 2. august i år). Den ledige stillingen etter Bjørn Holgernes ble utlyst med søknadsfrist 14. desember. Det kom inn 58 søknader til stillingen. Øyvind Stokke sa opp sin stilling ved FoF og gikk over i en førsteamanuensisstilling ved UiT.

Vikariater og timelærere i 2013

Ved **Examen philosophicum** har følgende vært vikarer i 2013: Camilla Blikstad (MN/SV), Claus Halberg (HF/SV), Petra Hedberg (PS), Øystein Hide (SV), Wilhelm Krüger (JU), Jonas Lillebø (MO), Helle Nyvold (JU), Tore Ringheim (JU/PS), Arne Magnar Rygg (HF), Deirdre Smith (JU), Ellen Vikersveen (SV), Ole Woldseth (SV) og Ane Aarø (SV).

Ved **Akademisk skriving** har disse vært engasjert som timelærere: Amund Børdahl, Rebecka Avhennemi, Dag Erik Berg, Ane Aarø, Bjørn Møller, Finn Birkeland, Pål Steiner, Deirdre Smith og Claus Halberg.

Timelærere på **Tekst og kultur** har vært: Finn Birkeland, Pål Steiner, Amund Børdahl, Trine Mjanger og Ståle Kristiansen.

Ved **Språk og kommunikasjon** har Ingrid K. Næss, Janne Sønnesyn og Anders A. Didriksen vært engasjert.

Stipendiater og postdoktorer

- Ole Andreas Klæboe Koksвик tiltrådte som postdoktor i april. Hans postdoktorprosjekt er innen s sinnsfilosofi.
- Olof Pettersson tiltrådte som postdoktor i november innen prosjektet *Poetry & Philosophy* (NFR-finansiert).
- Ragnhild Jordahl Hogstad tiltrådte som stipendiat med prosjektet *Possible worlds, dispositionality and agency* 1. september.
- Mark Thomas Young tiltrådte som stipendiat med prosjektet *Dewey and the Ontology of Scientific Observatio* (fikk stipendiet i 2012 men startet først opp i 2013).
- Morten Nag Opsal tiltrådte som stipendiat med prosjektet *Perception as a source of knowledge* (fikk stipendiet i 2012 men startet først opp i 2013).

Permisjoner

Anita Leirfall har hatt et års permisjon fra sin stilling som førstelektor ved FoF. Hun har i denne perioden vikariert for professor Frode Kjosavik ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU).

Prosjektansatte

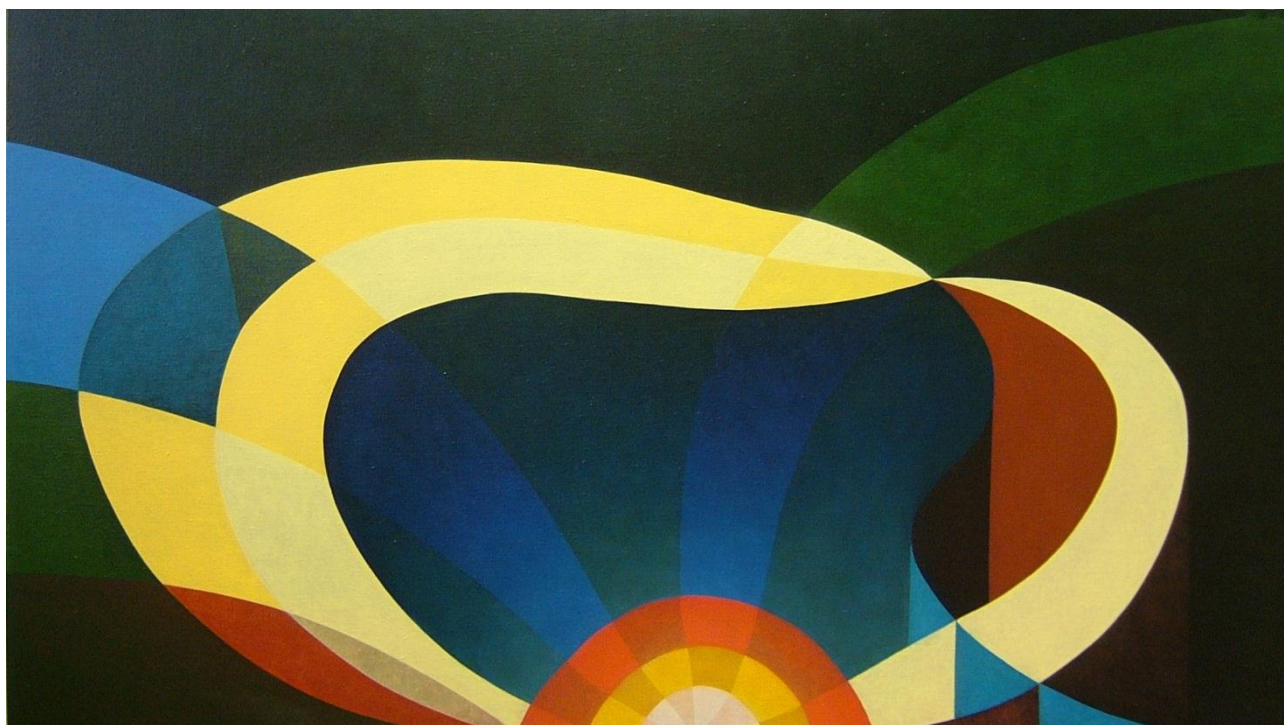
- Deirdre C. P. Smith var ansatt i 60% forskerstilling i DM2E og AGORA-prosjektet i vårsemesteret.
- Rune Jensen Falch var ansatt i 40% forskerstilling i AGORA-prosjektet.
- Jørgen Pedersen ble ansatt som forsker innen temaet «Etikk, informert samtykke og forskning» fra 1. oktober og ni måneder fremover. Prosjektet er finansiert av REK Vest.

Administrasjon (endringer)

- Tale Vik sa opp sin stilling ved nyttår etter et års permisjon.
- Gunhild Raunsgard, som har vikariert for Tale Vik i permisjonsperioden, ble samtidig fast ansatt i stillingen som administrativ koordinator ved Examen philosophicum.

Ny visedekan fra FoF

Claus Huitfeldt tiltrådte som visedekan i august. Foruten Huitfeldt, består det nye dekanatet av dekan Margareth Hagen (førsteamanuensis i italiensk litteratur) og prodekan Einar Thomassen (professor i religionsvitenskap).

OVERSIKT OVER FAST ANSATTE OG STIPENDIATER VED FOF PER 31.12.13					
Professorer	Første-amanuenser	Universitetslektorer	Stipendiater	Postdoktorer	Adm. ansatt
Bangu, Sorin	Cahill, Kevin M	Brodersen, Randi	Barugahare, John (kvote)	Bengtsson, Gisela	Bang, Kirsten Johanne
De Cuzzani, Paola Maria	Gamlund, Espen	Elde, Elin A.	Berdinesen, Hein (u-stip)	Erbacher, Christian	Hallberg, Charlotte
Freiin von Villiez, Carola	Granberg, Anne	Falch, Rune Jensen	Jordal, Ragnhild Hogstad (u-stip)	Koksvik, Ole	Kvam, Vigdis
Kolflaath, Eivind	Hansen, Mette	Farsethås, Hans Chr.	Opsal, Morten Nag (u-stip)	Pettersson, Olof	Melve, Ståle
Lie, Reidar K (inst.leder)	Hansteen, Hans Marius (førstelektor)	Holm Hansen, Lars	Rørstadbotten, Gro (NFR)		Nistad, Rebekka
Pichler, Alois	Huitfeldt, Claus	Larsen, Svein Magnus	Servan, Johannes (u-stip)		Raunsgard, Gunhild
Rokstad, Konrad	Karlsen, Gunnar	Nicolaisen, Rune Fritz	Vogt, David G C (u-stip)		Schanche, Anna-Lisa
Skilleås, Ole Martin	Lavik, Trygve	Næss, Ingrid Kilskar	Walderhaug, Marianne (ekstern)		Thunestvedt, Steinar
Songe-Møller, Vigdis	Leirfall, Anita (permisjon)	Opsal, Morten Nag (perm.)	Young, Mark Thomas (u-stip)		
Svendsen, Lars Fredrik	Pettersen, Helge (førstelektor)	Reiersgaard, Anders	Sarah Szeltner (PhD under Coututelle)		
Säättelä, Simo	Sampson, Kristin	Rørstadbotten, Gro (perm.)			
Utaker, Arild	Solheim, Birger	Storebø, Oddvar			
Biletzki, Anat (prof.II)	Sørli, Richard A.	Tellmann, Vibeke Andrea			
		Viken, Øyunn			
		Vårdal, Jan Mogens			
		Ørstavik, Iver			

UTDANNING

Fagstudiet i filosofi

Gjennom bedre synliggjøring av **utvekslingsmulighetene** her ved FoF har vi oppnådd en økning både innen student- og innen lærermobilitet i 2013.

Det reviderte **bachelorprogrammet** (BAHF-FILO) ble iverksatt fra og med våren 2013. Alle emnene under den nye strukturen ble evaluert og tilbakemeldingene både fra studenter og programsensor var entydig gode. I tråd med intensjonene, har oppmøtekravene på seminarerne på 100-nivå også hatt en positiv faglig-sosial funksjon.

I tillegg er det innført **treffetider** for den vitenskapelige staben slik at studentene har forutsigbare tidspunkt å forholde seg til.

Nytt opplegg for masterstudiet i filosofi

FIL301, FIL302, FIL303 og FIL304 legges ned (siste mulighet for å avlegge eksamen i disse emnene er høsten 2014).

Grunnstrukturen for fellespensumdelen i det nye opplegget er som følger:

FIL311 Masterseminar 1 (5 sp)
FIL312 Filosofiske kjelder og kjeldekritikk (5 sp)
FIL313 Masterseminar 2 (5 sp)
FIL314 Ope forskingsemne i filosofi (15 sp)
FILO350 Filosofi mastergradsoppgåve (60sp)

De resterende 30 studiepoengene velger studentene fra en liste av 300-nivå emner. Disse speiler de emnene som til enhver tid blir tilbydd på 200-nivå etter mønsteret *FIL235 Sinnsfilosofi* / *FIL335 Masteremne i sinnsfilosofi*.

Anbefalt studieløp for en masterstudent blir da:

1. semester: *FIL311*, *FIL312* samt to valgfrie masterseminar.
2. semester: *FIL313*, *FIL314* samt ett valgfritt masterseminar.
3. og 4. semester: Mastergradsoppgaven.

Programporteføljen ved FoF 2013

Årsstudium i filosofi ([ÅRHF-FILO](#))
Bachelorprogram i filosofi ([BAHF-FILO](#))
Masterprogram i filosofi ([MAHF-FILO](#))

Andre studieprogram hvor studenter kan spesialisere seg i filosofi

Bachelorprogram i kjønnsstudier ([BAHF-KJØNN](#)) administreres av LLE
Bachelorprogram i kognitiv vitenskap ([BASV-KOGNI](#)) administreres av INFOMEDIA
Bachelorprogram i retorikk ([BAHF-RET](#)) administreres av LLE

Lenkene vil alltid lede til gjeldende utgave av studieplanen for det aktuelle studiet. Se:
<http://folk.uib.no/fafch/UUI/2013aK/Html/Norsk/Std/Innhold.html> (oppdateringsoversikt)

Avlagte mastereksamener

- Carl Tollef Solberg: *The Badness of Death at Early Age*
- Felster Ssonko: *A Comparison between a Conception of Knowledge in Ganda Literature and Plato's Dialogue(s)*
- Kristine Hognerud Træland: *FRA UORGANISK TIL ORGANISK SANSNING - Om estetisk sensualitet som svar på økologisk fremmedgjøring*
- Maria Gamman: *KONTROLL OG PRAKTISK MORALSK ANSVAR - En løsning på fri vilje problemet fra hard inkompatibilisme, som ikke krever en revolusjon av våre reaktive holdninger*
- Regina Mbabazi: *Policy Conditionality in Developing Countries: Addressing Some Ethical Concerns*
- Henrik Olsen: *Forholdet til eksess - Om skinnets overfladiske dybde*

STUDENTSTATISTIKK 2010-2012							
		OPPMELDT			MØTT		
KODE	TITTEL	2011	2012	2013	2011	2012	2013
FIL103	Logikk, språk og vitenskapsfilosofi (15sp)	27	33	Nedlagt 2	16	18	Nedlagt 1
FIL105	Innføring i sinnsfilosofi (10sp)	11	21	21	5	14	10
FIL107	Innføring i politisk idehistorie (10sp)			34			18
FIL111	Hva er filosofi? (15sp)	58	43	Nedlagt	42	30	Nedlagt
FIL112	Klassiske filosofiske tekster (15sp)	44	29	Nedlagt	29	23	Nedlagt
FIL120*	Filosofihistoria frå antikken til opplysningstida (10sp)			40			27
FIL121*	Filosofihistoria frå opplysningstida til 1900-talet (10sp)			44			27
FIL122*	Filosofiske originaltekster frå antikken til opplysningstida (5sp)			37			30
FIL123*	Filosofiske originaltekster frå opplysningstida til 1900-talet (5sp)			39			29
FIL124	Introduksjon til praktisk filosofi (10sp)			43			36
FIL125	Introduksjon til teoretisk filosofi (10sp)			39			29
FIL126	Introduksjon til språkfilosofi (5 sp)			46			33
FIL128	Innføring i moralfilosofi (10sp)			12			6
FIL211	Filosofisk særmenne 1 (15sp)	43	49	7	24	33	2
FIL212	Filosofisk særmenne 2 (15sp)	12	12	7	6	8	1
FIL213	Filosofisk særmenne 3 (15sp)	23	25	7	16	14	4
FIL214	Filosofisk særmenne 4 (15sp)	4	7	4	3	4	1
FIL215/ FIL315	Fenomenologi og eksistensfilosofi / Masteremne i fenomenologi og.... (10sp)			9 / 0			3 / 0
FIL216/ FIL316	Moderne politisk teori /Masteremne i politisk ... (10sp)			5 / 0			1 / 0
FIL217 / FIL317	Wittgensteinstudier / Masteremne i Wittgenstein.....(10sp)			8 / 2			4 / 2
FIL218 / FIL318	Estetikk / Masteremne i estetikk (10sp)			12 / 0			6 / 0
FIL219 / FIL319	Vitskapsfilosofi /Masteremne i vitskapsfilosofi (10sp)			12 / 0			9 / 0
FIL220 / FIL320	Metafysikk /Masteremne i metafysikk (10sp)			4 / 0			1 / 0
FIL222A	Miljøetikk (10 st. p.)	4	1	7	1	1	3
FIL222B	Miljøetikk (15 st. p.)	7	11	20	4	10	14
FIL225	Moderne politisk teori (15sp)	22	31	27	14	17	19
FIL226	Innføring i sinnsfilosofi (15sp)	13	16	20	5	14	14
FIL227	Innføring i etikk (15sp)	23	20	8	15	11	7
FIL228 / FIL328	Moralfilosofi / Masteremne i moralfilosofi (10sp)			6 / 3			5 / 2
FIL229 / FIL329	Nyare fransk filosofi / Masteremne i nyare fr... (10sp)			10 / 0			6 / 0
FIL230	Ope emne (15sp)			6			4
FIL231	Ope emne (10 sp)			8			3

FIL232	Ope emne (5sp)			4			2
FIL233 / FIL333	Filosofien i antikken / Masteremne i fil. i ant. .. (10sp)			6 / 1			3 / 1
FIL234	Filosofi og kjønn (15sp)			4			3
FIL235 / FIL335	Sinnsfilosofi / Masteremne i sinnsfilosofi (10sp)			11 / 2			5 / 1
FIL236 / FIL336**	Miljøetikk /Masteremne i miljøetikk (10sp)						
FIL237 / FIL337	Politisk idéhistorie / Masteremne i politisk..(10sp)			2 / 4			2 / 4
FIL238 **	Det moderne; klassiske tekster (10sp)						
FIL250	Bacheloroppgåve i filosofi (15sp)	15	22	10	12	14	6
FIL251	Bacheloroppgåve i filosofi (20sp)			11			7
FIL301#	Forskningsemne i filosofi (15sp)	13	9	4	8	6	3
FIL302#	Forskningsemne i filosofi (15sp)	17	9	2	12	7	1
FIL303#	Forskningsemne i filosofi (15sp)	7	11	5	7	7	5
FIL304#	Filosofisk prosjekt (15sp)	6	20	8	3	10	3
FIL305	Velferdsstaten sitt normative fundament (15sp)			6			4
FIL310	Ope forskningsemne i filosofi (10sp)			4			1
FIL311	Masterseminar 1 (5sp)			4			4
FIL312	Filosofiske kjelder og kjeldekritikk (5sp)			4			4
FIL313	Masterseminar 2 (5 sp)						
FIL314	Ope forskningsemne i filosofi (15sp)			1			1
FIL339	Velferdsstaten sitt normative fundament (10sp)						
FILO350	Filosofi masteroppgave (60sp)	33	19	14	16	9	6
IDH111	Innføring i europ. Idéhistorie (15sp)	14	9	Nedlagt	8	8	Nedlagt
IDH201	Politisk idéhistorie (15sp) (Nye koder: FIL227/FIL237)	49	55	8 Ny kode	29	36	2 Ny kode
IDH202	Idéhistorie: Teori og metode (15sp)	10	1	0	8	1	0
IDH203	Det moderne; klassiske tekstar			7			5
IDH250	Bacheloroppgave idéhistorie (15sp)	6	1	2 Nedlagt	5	1	2 Nedlagt
IDH302	Forskningsemne i idéhistorie 2 (15sp)	-	0	Nedlagt	-	0	Nedlagt
KVIK205	Kjønn og filosofi (15sp)	5	-	Ny kode	4	-	Ny kode
LOG101	Logikk (15sp)	39	34	11 Nedlagt	27	21	1 Nedlagt
LOG110	Introduksjon til formallogikk (5sp)			70			50
LOG111	Førsteordens logikk (10sp)			24			19
LOG200	Modallogikk (10sp)			5			3
LOG201	Modallogikk (5sp)			0			0
RET208	Praktisk argumentasjon (15sp)	-	31	31	-	27	20
SPIK250	Interkulturell kommunikasjon (15sp)	31	29	9	21	21	6
DIDAFIL1	Filosofisk didaktikk1 (7,5sp)	5	3	3	4	3	3
DIDAFIL2	Filosofisk didaktikk 2 (7,5sp)	6	4	3	6	4	3
	TOTALT	551	555		351	372	

*FIL120, FIL121, FIL122 og FIL123 erstatter FIL111 og FIL112 som del av spesialiseringen i filosofi.

**FIL236 og FIL338 undervises om våren og undervises første gang våren 2014.

#FIL301, FIL302, FIL303 og FIL304 legges ned høsten 2013 (siste mulighet for å avlegge eksamen er høsten 2014).

I tillegg til oversikten i tabellen, ble også instituttets SEVU-portefølje lagt ned fra og med høsten 2013. Det gjaldt emnene (tall i parentes angir antall oppmeldte og antall møtte vår 2013):

- NOIN151-F *Det nye Noreg: mangfold eller likskap*
- NOIN152-F *Interkulturell kommunikasjon*
- NOIN623 *Unge flyktninger: Eksilerfaring, sosialisering og inkludering* (10 – 10)
- NOIN624 *Arbeidsmiljø på fleirkulturelle arbeidsplasser* (8 – 6)
- NOIN625 *Det nye Noreg: asyl- og mottakssystemet* (1 – 0).

Bakgrunnen for at Institutrådet ved FoF har vedtatt å legge ned emnene er at UiB, i forbindelse med omorganiseringen av etter- og videreutdanningstilbudene, overfører det økonomiske ansvaret til instituttene.

NOKUT-evaluering

NOKUT hadde tilsyn med samtlige masterprogram ved HF i 2013. Etter en del justeringer i læringsutbyttebeskrivelsene har NOKUT godkjent vårt nye masterprogram i filosofi.

STUDIEPOENGPRODUKSJON 2011-2013 ¹			
	2011	2012	2013
Studiepoengproduksjon kvinner	2 145 (1 620)	2 207 (1 847)	2 034 (1 699)
Studiepoengproduksjon menn	3 635 (2 765)	3 565 (2 950)	3 545 (3 145)
Studiepoengproduksjon samlet	5 780 (4 385)	5 772 (4 797)	5 579 (4 844)

Examen philosophicum

Dimensjoneringen av undervisningen i 2013 var på samme nivå som de siste årene. De aller fleste studentene fikk plass på seminarmodellen, men dette krevde en del ekstrasfinansierte seminargrupper fra fakultetene utover budsjettet. Samlet strykprosent for seminarmodell og skoleeksamen var 7 %. All undervisning ble avholdt på høsten, med unntak av EXPHIL-MNSEM som siden våren 2013 har hatt undervisning også i vårsemesteret rettet inn mot studenter ved biologi og nærliggende program.

Fra samme tidspunkt vart de to emnedelene ved EXPHIL-MNSEM slått sammen tilsvarende opplegget som EXPHIL-MOSEM har hatt siden høsten 2011. De emneansvarlige ved de 4 resterende fakultetsvariantene holdt i 2013 fram med sitt arbeid med omarbeiding av oppleggene ved seminarmodellen med tanke på implementering høsten 2014. Det er nå avklart at det fra høsten 2014 vil bli en sammenslått seminarmodell ved EXPHIL-HFSEM, EXPHIL-PSSEM og EXPHIL-SVSEM, mens EXPHIL-JUSEM utsetter implementering av et nytt opplegg til høsten 2015. Momenter som kom fram i studentevalueringer og møte med undervisningsstaben blir ivarettatt i denne prosessen.

Ordningen med obligatorisk ekstern sensur ved seminarmodellen på Examen philosophicum ble avvirket fra og med høstsemesteret 2013 og erstattet av en ordning hvor vi fortsatt benytter to sensorer men hvor disse i stor grad rekrutteres internt.

PEK-midler

Instituttet initierte i 2012 prosjektet "Ex.phil. 2.0" gjennom PEK-midler. Dette arbeidet har fått nye midler (220 000) for å utvikle et helhetlig tilbud i LMS (Learning Management System) og en arbeider nå med å

¹ Tallene er hentet fra FS (rapport nr 581.003: Studiepoengproduksjon – fakultet/teminfordelt) og gjelder emner på 100-, 200- og 300-nivå (bachelor og master – ikke førstesemesterstudier) avlagt ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier. Tall i parentes gjelder 100- og 200-nivå (bachelor).

undersøke verktøyet «Moodle» til bruk i seminarundervisningen. Gunnar Karlsen blir tilsett som prosjektleder (20 %) fra nyttår. Fra høsten 2014 vil «Moodle» være under utprøving ved EXPHIL-PSSEM.

EXAMEN PHILOSOPHICUM – STUDENTSTATISTIKK 2010-2013								
	Studenttall (oppmeldt)				Strykprosent			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
VÅR								
Ex. phil. samlet	163	169	213	259	27	21	20	27
Seminarmodell	38	21	78	62	6	0	1	5
Skoleeksamen	125	148	135	197	39	27	38	39
HØST								
Ex. phil. samlet	2 410	2 271	2 532	2 551	8	7	10	7
Seminarmodell	1 795	1 714	1 826	1 858	3	4	3	1
Skoleeksamen	615	557	706	693	26	20	33	28

Akademisk skriving

Akademisk skriving har undervisning både om høsten og våren. 96 % av studentmassen gjennomfører kurset i løpet av høstsemesteret. Dimensjoneringen av undervisningen har vært uendret. Videre, dersom dekanatet sitt forslag om å legge ned emnet blir vedtatt, vil det bli satt ned en arbeidsgruppe som skal jobbe med å utvikle alternative opplegg som kan ivareta skrive dimensjonen ved studiene.

Strykprosenten for de 431 studentene som leverte var på 2,6 %.

Det ble gjennomført studentevaluering av emnet høsten 2013.

FORSKING OG FORMIDLING

Forskningsområder

Instituttet har nå 6 forskningsområder, tre hovedområder: *Metafysikk og epistemologi*, *Etikk, politisk filosofi og rettsfilosofi* og *Moderne filosofi* (tidligere omtalt som «Europeisk filosofi») og tre tilleggsområder: *Filosofi og teksteknologi*, *Antikkens filosofi* og *Wittgensteinforskning*.

Forskningssamarbeid

Ansatte ved FoF er med i omfattende forskningssamarbeid både nasjonalt og internasjonalt. Dette gjelder sentrale europeiske land som Frankrike, Tyskland, Storbritannia, Italia, og Polen, samt utenomeuropeiske land som USA, Australia, Kina og Japan. Vårt fenomenologimiljø planlegger samarbeid med Brasil.

Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsninger

Innenfor to av FoF sine strategiske satsninger - politisk filosofi og sinnsfilosofi - er det planer om utvikling av tverrfaglige forskningsprosjekter knyttet til miljøfilosofi på den ene siden og forholdet mellom filosofisk forskning og nevrovitenskap på den andre siden.

FoF har et aktivt samarbeid med Det juridisk fakultet og ønsker å styrke dette samarbeidet. Vi har også aktivt samarbeid med Det medisinske fakultet og med Høyskolen i Bergen.

Forskning og publisering

Som et resultat av fagevalueringen har FoF laget en strategisk plan for å øke nivået på forskningen ved instituttet, noe som vil kunne bidra til økt publisering i gode internasjonale tidsskrifter. Vi vil bruke de strategiske midlene fra NFR på å styrke to områder i samarbeid med Trondheim og Tromsø:

- Sinnsfilosofi, samarbeid med Trondheim
- Etikk og politisk filosofi, samarbeid med Tromsø og Trondheim

Instituttet fikk også tildelt 1mill kroner fra «Regional komité for helsefaglig forskningsetikk, Vest» (REK Vest) til et samarbeidsprosjekt knyttet til kompetansebygging på helseforskningsloven. Disse midlene dannet utgangspunktet for utlysningen av en 50 % stilling i ni måneder innenfor temaet «Etikk, informert samtykke og forskning». Jørgen Pedersen ble tilsatt i denne stillingen.

Faglige prioriteringer og ekstern finansiering

FoF opprettholder satsingen som gjennomføres i regi av Wittgensteinarkivet, der vi har en vellykket EU-finansiert aktivitet. Arkivet har i år fått 100 000 i såkalte posisjoneringsmidler til EU-programmet «Horizon 2020».

Videre planlegges et eller flere større prosjekter i politisk filosofi/rettsfilosofi, knyttet til internasjonal rett og internasjonal rettferdighet.

Internasjonalt samarbeid

Wittgensteinarkivet har vært sentral i opprettelsen og utgivelsen av det nye internasjonale filosofitidsskriftet "Nordic Wittgenstein Review". Arkivet har også i 2013 mottatt et stort antall gjesteforskere og var vert for flere internasjonale faglige arrangement, både av filosofisk karakter og på området "Digital Humanities". Wittgensteinarkivet har en rekke internasjonale samarbeidspartnere, bl.a. LMU-universitetet i München, Oxford University Press, Trinity College Cambridge og partnerne fra EU-prosjektene arkivet deltar i.

FoF har også et omfattende internasjonalt samarbeid i *bioetikk*. Dette gjelder følgende prosjekter:

Samarbeidsprosjekt med Department of Bioethics ved National Institutes of Health i USA. Dette samarbeidet har som mål å bygge opp kompetanse i etikk og forskningsetikk i ressursfattige land. Tre til fire personer får hvert år anledning til å oppholde seg fire måneder ved NIH, og deltar i etikkseminarer, blir med i forberedelsene til saker for etikk-komiteene ved NIH, og deltar som observerende medlemmer av NIHs etikk-komiteer. Til nå har ti personer gjennomgått dette programmet, fra land som Kina, Ghana, India, Uganda, og Nigeria. I tillegg har to personer i 2013 (en fra Sør Afrika og en fra Kina) fått tilbud om et to års Fellowship, der de utvikler sine egne forskningsprosjekter. Det organiseres også et nettverksmøte hvert annet år i forbindelse med konferansen arrangert av International Association of Bioethics, i 2014 i Mexico City.

Asian Bioethics Research Network. Dette er et nettverk for unge doktorander og forskere i asiatiske land. Det er blitt arrangert et årlig møte der medlemmene presenterer sine prosjekter for hverandre, sammen med erfarne forskere i bioetikk. Møter er blitt avholdt i Bergen (2013), Kyoto, Beijing, Singapore og Shanghai.

Bergen-PUMC-Fudan-CUHK Public Health Research Ethics Network. Dette er et nettverk mellom Bergen, Peking Union Medical College i Beijing, Fudan universitetet i Shanghai og Chinese University of Hong Kong. Formålet er å opprette og drive et forskningsnettverk mellom disse institusjonene i samarbeid med andre universiteter i Norden, Europa og USA. Deler av samarbeidet har vært støttet av mindre bevilgninger fra SAMKUL programmet og nordisk nettverksprogrammet i NFR, fra Nordisk Råd, og fra

Ny leder og nestleder i Bergensnettverket for kvinner i filosofi

FORSKERUTDANNINGEN

FoF har i løpet av 2013 utarbeidet et mer strukturert forskerutdanningsopplegg som blir iverksatt i 2014 og som omfatter følgende komponenter:

- Årlige samtaler mellom instituttleder, forskningskoordinator, veileder og stipendiat.
- Årlige fremleggelser enten på instituttseminar eller i mer fagspesifikke fora, der instituttleder, forskningskoordinator, og veileder er til stede. Minst en fremleggelse i stipendiatperioden på et instituttseminar.
- Halvårlege møter mellom alle veilederne ved instituttet, instituttleder og forskningskoordinator der stipendiatenes progresjon og andre forhold ved veiledningen gjennomgås.
- Utvikling av obligatoriske, spesifikke metodekurs for våre stipendiater. Første kurs tilbys i august 2014.

Generelt knyttes våre stipendiater opp til aktive forskningsmiljøer ved instituttet.

Det er utviklet et forum hvor veilederne kan utveksle erfaring med hverandre. Dette vil starte opp i 2014.

RESULTATINDIKATORER	2011	2012	2013
Totalt antall disputaser	1	0	2
Antall nye doktorgradsavtaler	0	3	2
Antall aktive ph.d-kandidater	7	9	11*
Tilsatte i NFR-finansierte stillinger	1	4	1
Tilsatte i andre eksternfinansierte stillinger	1	1	1

*Inklusiv én stipendiat finansiert gjennom coututelle-ordningen.

Disputaser ved FoF

21. juni: Stian Grøgaard disputerte til dr. philos.-graden med avhandlingen *Edvard Munch. Et utsatt liv*.

29. november: Mette Kristine Hansen disputerte med Ph.D.-avhandlingen *Intentionalism and the Reach of Phenomenal Character*

Ny postdoktorstilling

FoF fikk sin 5. postdoktorstilling i forbindelse med fakultetsstyret ved HFs justerte budsjettfordeling i 2013. Denne ble utlyst «åpent», dvs. uten krav til særskilt forskningsområde. Det var 67 søkere (hvorav 5 kvinner) til stillingen. Tiltredelse ventes først i 2014.

Gjesteforskere og besøkende til Wittgensteinarkivet

En fullstendig oversikt over gjester ved Wittgensteinarkivet i 2013 finnes på lenken

http://wab.uib.no/wab_goingon.page. Her har vi tatt med de som var ved arkivet i minst en uke og/eller var med på arrangementer.

- 1.9.2012-31.8.2013 Emiliano La Licata (Philosophy Department; Faculty of Philosophy; Université Paris 8). RCN YGGDRASIL mobility programme project: *Language as form of life and creative work*.
- 6.12.2013 *Semantic Web and Pundit workshop* (bare de ikke-lokale deltakerne er listet opp her): Jakub Macha, Christian Morbidoni, Gerold Tschumpel, Kristin Dill, Sam Leon, Simone Fonda.
- 3.-11.12.2013 Jakub Macha (Masaryk University, Brno, Czech Republic). Macha ga en [presentasjon](#).
- 2.12.2013-31.1.2014 Nivedita Gangopadhyay (Center for Mind, Brain and Cognitive Evolution, Institut für Philosophie II, Ruhr-Universität Bochum). Gangopadhyay ga forelesningen: ["Empathy, other-directed emotion, and mindreadin"](#).
- 9.-16.10.2013 Valeriy Surovtsev (Tomsk State University, Tomsk).
- 9.-16.10.2013 Vsevolod Ladov (Tomsk State University, Tomsk). Ladov ga forelesningen: ["Wittgenstein's viewpoints on self-reference in TLP \(3.332, 3.333\)"](#).
- 9.-16.10.2013 Evgeny Borisov (Tomsk State University, Tomsk). Borisov ga forelesningen: ["Definite Descriptions and Singular Propositions"](#).
- 20.-27.9.2013 Tomasz Zarebski (University of Lower Silesia, Dolnoslaska Szkola Wyzsza, Wroclaw). Socrates-Erasmus Teaching Staff Mobility. Zarebski ga [en presentasjon](#) (sammen med Hadersbeck).
- 20.-23.8.2013 Patrick Seebauer (Centrum für Informations- und Sprachverarbeitung - CIS, LMU Munich). Erasmus exchange visit. Seebauer ga [en presentasjon](#).
- 19.8.-17.11.2013 Špela Vidmar (University of Ljubljana). Leonardo da Vinci mobility project.
- 5.-9. and 19.-21.8.2013 Max Hadersbeck (Centrum für Informations- und Sprachverarbeitung CIS, LMU Munich). Erasmus exchange visit. Hadersbeck ga [tre presentasjoner](#).
- 3.-16.6.2012 Sebastian Greve (Department of Philosophy, Birkbeck College). Sebastian
- 14.6.2013 Sebastian Greve og Jakub Macha organiserte en [workshop](#).
- 6.-8.5.2013 Hans Sluga (University of California, Berkeley).
- 2.5.-31.7.2013 Isabel Gamero Cabrera (Universidad Complutense de Madrid, Spain). Project: "Crossroads of philosophy. Some problems related to transcendentalism and normativity in 20th century philosophy".
- 22.-26.4.2013 Urszula Idziak (Institute of Religious Studies, Jagiellonian University, Cracow).
- 1.2.-30.6.2013 Jakub Macha (Masaryk University, Brno, Czech Republic). RCN YGGDRASIL mobility programme project: "Wittgenstein on internal and external relations, and the controversy over monism". Macha ga en [presentasjon](#). Sebastian Greve og Jakub Macha organiserte en [workshop](#).
- 7.-13.1.2013 Gerold Tschumpel (Berlin School of Library and Information Science, Humboldt-Universität zu Berlin, Berlin).

Gjesteforskere (utenom Wittgensteinarkivet)

1. september – 31. desember: [Vilhjámur Árnason](#), professor i filosofi ved Háskóli Íslands.

Gjesteforelesere

Uke 17 og 18: [Gjesteforelesnigner ved Dr Andreas Brandt](#):

- Kant's Account of "Natural Ends" in the *Analytic of the Teleological Power of Judgment*
- Kant's "Antinomy of the Power of Judgment" and its Resolution
- The "Propensity to Evil" as a Lack of Moral Belief

6.-8.mai: [Gjesteforelesninger ved professor Hans Sluga](#):

- Man is by nature a political being.* 'Political naturalism from Aristotle to Frans de Waal (6. mai)
- What has history to do with me?* 'Wittgenstein and history (7. mai)
- The time is coming when one will have to relearn about politics.* 'Nietzsche's critique of politics (8. mai)

30. april – 8. mai: Seminarrekke ved FoF med John Sallis: *Poetry & Philosophy in Plato's Phaedo* (holdt også foredrag 2. mai i instituttseminarrekken)

21. mai: Igal Kwart [Contextualism, SSI, Pragmatic Inconsistencies, and Norms and Assertion](#)

24. mai: Anat Biletzki (seminar om) [Israel-Palestine: Politicizing Human Rights](#)

9. oktober: [«From Russia with Wittgenstein on their minds»](#):

- Evgeny Borisov (Tomsk State University, Russia): *Definite Descriptions and Singular Propositions*
- Vsevolod Ladov (Tomsk State University, Russia): *L. Wittgenstein's viewpoints on self-reference in LPT (3.332, 3.333)*

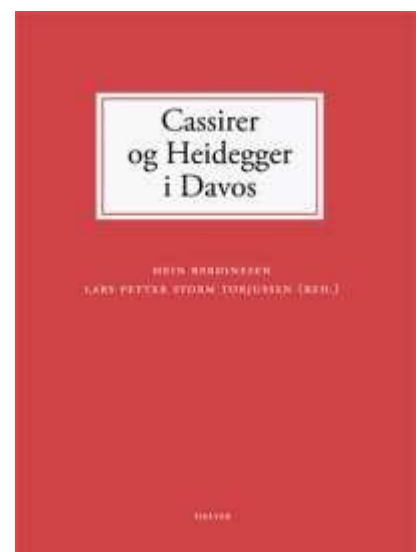
14. november: Thomas Raleigh: [Do you see what I see?](#)

10. desember: Jakub Mácha: [Pictorial Aspects of Mathematical Notation in Wittgenstein: Numbers and Proofs](#)

11. desember: Jacob Howland, [Plato's Ring of Gyges and 'Das Leben der Anderen'](#)

Vitenskapelige publikasjoner

- Bangu, Sorin: «Contribution to the symposium Structures, Fictions, and the Explanatory Epistemology of Mathematics» in *Science Meta Science* 2013 ;Volum 22.(2) . s. 260-266
- Bangu, Sorin Ioan: «Indispensability and explanation». *British Journal for the Philosophy of Science* 2013 ;Volum 64.(2) s. 255-277
- Bengtsson, Gisela Susanna: «Hur lär sig barnet förstå de vuxna?». *Norsk Filosofisk Tidsskrift* 2013; Volum 48.(3-4) s. 230-242
- Berdinesen, Hein og Torjussen, Lars Petter (red.): [Antologien Cassirer og Heidegger i Davos](#), 461 s. Dreyer forlag, 2013. ISBN 9788282650717. Følgende kapitler er skrevet av nåværende og tidligere FoF-ansatte:
 - «Heideggers «destruksjon» av Kant» av Hein Berdinesen
 - «Forholdet mellom Husserl og Kant» av Konrad Rokstad
 - «Kant og antropologien» av Arild Utaker
 - «Kant som systemtenker» av Knut Venneslan
 - «Kants skjematisme» av Lars F. Svendsen
 - «Tid og substans» av Trygve Lavik
 - «Die Seinsfrage som et «hypertranscendentalt» spørsmål» av Anne Granberg
 - «Tidslighetens transcendens: En undersøkelse av transcendens-problemet i Heideggers fundamentalontologi» av Anders Reiersgaard

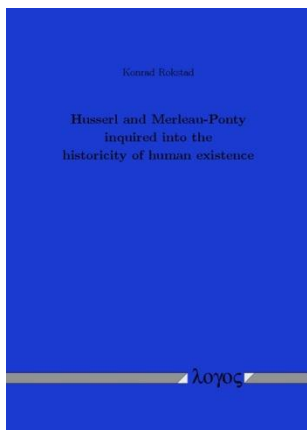
«Striden om intet: Om Carnaps kritikk av Heidegger og Heideggers kritikk av «logikken»» av Richard Sørli
 «Metafysikk og vitenskap» av Kåre Johnsen

- Brodersen, Randi Benedikte: *Kanonisk selskapsleg i nordisk litteratur*. 320 s Nordisk ministerråd 2013 ISBN 978-92-893-2660-5.
- Cahill, Kevin M: «Naturalism and the friends of understanding». *Philosophy of the social sciences* 2013 ;Volum 44.(4) s. 460-477
- Falch, Rune J.; Erbacher, Christian Eric; Pichler, Alois: «Some observations on developments towards the Semantic Web for Wittgenstein scholarship». *Contributions of the Austrian Ludwig Wittgenstein Society* 2013 ;Volum XXI. s. 119-121
- Holgernes, Bjørn: [*Mot til å leve. Et møte med Paul Tillichs tanker og tro*](#). 264 s Cappelen Damm Akademisk 2013 (ISBN 9788202414931).
- Koksvik, Ole: «Intuition and conscious reasoning». *Philosophical quarterly* (Print) 2013 ;Volum 63.(253) s. 709-715

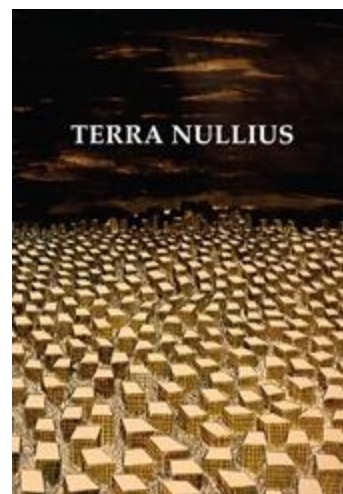

- Kolflaath, Eivind: [*Bevisbedømmelse i praksis*](#). 269 s. Fagbokforlaget 2013 ISBN 978-82-450-0682-7.
- Kolflaath, Eivind: «Bevis for *modus operandi*, og *modus operandi* som bevis», i Alf Petter Høgberg, Trond Eirik Schea og Runar Torgersen (red.): *Rettsikker radikaler. Festskrift til Ståle Eskeland 70 år*.
- Kolflaath, Eivind: «Norsk bevisteori før og etter årtusenskiftet» (medforfatter: Magne Strandberg), i Karl Harald Søvig, Sigrid Eskeland Schütz og Ørnulf Rasmussen (red.): *Undring og erkjennelse. Festskrift til Jan Fridthjof Bernt, 70 år*, Bergen 2013 s. 319-330
- Lillebø, Jonas Gamborg; Servan, Johannes; Øyen, Simen Andersen: «Fra "oss" til "de andre"(og tilbake igjen)». *Nytt Norsk Tidsskrift* 2013
- Lillebø, Jonas Gamborg; Vik, Bjørnar Mortensen: «For en ikke-instrumentell bruk av historien». *Slagmark* 2013 ;Volum 66. s. 127-145
- Mácha, Jakub; Falch, Rune J.; Pichler, Alois: «Overlapping and Competing Ontologies». I: *DH-CASE '13 Proceedings of the 1st International Workshop on Collaborative Annotations in Shared Environment: metadata, vocabularies and techniques in the Digital Humanities*. ACM Digital Library 2013 ISBN 978-1-4503-2199-0.
- Marcoux, Yves; Sperberg-McQueen, C.M.; Huitfeldt, Claus: «Modeling overlapping structures: Graphs and serializability». *Balisage Series on Markup Technologies* 2013 ;Volum 10.
- Oakes, Michael P.; Pichler, Alois: «Computational Stylometry of Wittgenstein's "Diktat für Schlick"». *Bergen Language and Linguistics Studies* 2013 ;Volum 3.(1) s. 221-239
- Pedersen, Jørgen (red): [*Politisk filosofi – Fra Platon til Hannah Arendt*](#). 600 s. Pax 2013 ISBN 9788253036021. Følgende kapitler er skrevet av FoF-ansatte:
 «Innledning: Hvorfor politisk filosofi?» av Jørgen Pedersen
 «Platon – lykken som rettesnor» av Hallvard J. Fossheim (fast ansatt ved FoF f.o.m. høsten 2014)
 «Aristoteles – læren om det politiske dyret» av Hallvard J. Fossheim
 «Baruch Spinoza – demokrati og ytringsfrihet» av Paola de Cuzzani
 «Karl Marx – en vitenskapelig sosialist?» av Jørgen Pedersen
 «John Stuart Mill – en liberal utilitarist» av Richard Sørli
- Pedersen, Jørgen: «Rawls and Habermas: «Reason, Pluralism and the Claims of Political Philosophy»». *Philosophy of the social sciences* 2013 ;Volum 43.(4) s. 569-575

- Pichler, Alois: «Reflections on a prominent argument in the Wittgenstein debate». *Philosophy and Literature* 2013 ;Volum 37.(2) s. 435-450
- Pichler, Alois; Zöllner-Weber, Amélie: «Sharing and debating Wittgenstein by using an ontology». *Literary & Linguistic Computing* 2013 ;Volum 28.(4) s. 700-707

- Rokstad, Konrad: [Husserl and Merleau-Ponty inquired into the historicity of human existence](#). 398 s Logos Verlag Berlin 2013 (ISBN 978-3-8325-3447-9).
- Rokstad, Konrad: «Nature and Cosmos in Phenomenological Elucidation». I: *The yearbook of Phenomenological Research Volume CXIV Phenomenology and the Human Positioning in the Cosmos The Life-world, Nature, Earth: Book Two*. s. 37-53 Springer 2013 ISBN 978-94-007-4795-1.
- Säätelä, Simo Tuomo Sakari: «Aesthetics – Wittgenstein's Paradigm of Philosophy?». *Aisthesis* 2013 ;Volum 6.(1) s. 35-53
- Sampson, Kristin: «Sôma, technê and the Somatechnics of Sexual Difference». *Somatechnics* 2013 s. 233-250
- Sampson, Kristin: «The Philosophical Significance of the Figure of Diotima». *Norsk Filosofisk Tidsskrift* 2013 ;Volum 48. s. 100-112
- Servan, Johannes; Øyen, Simen Andersen: «Fra «oss» til «de andre» (og tilbake igjen)». *Nytt Norsk Tidsskrift* 2013
- Servan, Johannes; Paulsen, Michael: [Terra Nullius - utopier i et hav af kultursammenstød](#). 345 s Aalborg Universitetsforlag 2013 (ISBN 978-87-7112-125-4).
- Shah, Seema; Lie, Reidar Krummradt: «Aiming at a moving target: research ethics in the context of evolving standards of care and prevention». *Journal of Medical Ethics* 2013 ;Volum 39.(11) s. 699-702
- Skilleås, Ole Martin: «Philosophy and the Novel». *Notre Dame Philosophical Reviews* 2013
- Skirbekk, Gunnar: «Om transcendentalpragmatikkens nytte og ulempe for livet». *Norsk Filosofisk Tidsskrift* 2013 ;Volum 2. s. 155-167
- Skilleås, Ole Martin; Burnham, Douglas: «The Aesthetics of Wine Revisited». *The World of Fine Wine* 2013 ;Volum 40.(Q2) s. 208-209

- Smith, Deirdre C.P.: «Language games in Ts-310: a heuristic method for philosophizing». *Contributions of the Austrian Ludwig Wittgenstein Society* 2013, Volum XXI. s. 387-389
- Svendsen, Lars: [Frihetens filosofi](#). 368 s. Universitetsforlaget 2013 ISBN 9788215021348.
- Svendsen, Lars Fredrik: «Den nordiske modellen og den liberale tradisjonen». *Tidsskrift for velferdsforskning* 2013 ;Volum 16.(2) s. 80-86
- Sørli, Richard: «Logisk fremmed tenkning: Frege (og Kant)». *Norsk Filosofisk Tidsskrift* 2013; Volum 48.(3-4) s. 208-21
- Øyen, Simen Andersen; Birger, Solheim; Johansen, Anders: *Akademisk skriving – en skriveveiledning*. Cappelen Damm Akademisk 2013 (ISBN 978-82-02-39682-4) 112 s.

Konferanser, symposier og workshops 2013

8. april: Erick Beltrán & Bernardo Ortiz: [Game Piece - Conference and Examples](#) (Prosjektet er et samarbeid med Volt og Wittgensteinarkivet og er støttet av Norsk kulturråd og Bergen kommune –Internasjonal kunst- og kulturutveksling.)

14. – 16. mai: Symposium: [Poetry and Philosophy in the Light of Plato's Sophist](#)

Foredragsholdere på symposiet:

- John Sallis: *Plato's 'Sophist': A Different Look* (keynote lecture)
- Erlend Breidal: *The Figure of the Philosopher*
- Drew Hyland: *Strange Encounters: Socrates, Theodorus, Theaetetus, and the Eleatic Stranger*
- Jens Kristian Larsen: *The Virtue of Power*
- Gro Rørstadbottnen: *Hunt as Paradigmatic Example: Method or Metaphor*
- Kristin Sampson: *A Third Option: Mixture and Musicality*
- Hallvard Fossheim: *Mimesis and Not-Being*
- Cynthia Freeland: *True and False Images in the Sophist*
- Atle Ytrehus: *Socrates, Silence and Ungrounded Thinking in the 'Sophist'*
- Lars Holm-Hansen: *Logos as Making Manifest*
- Vigdis Songe-Møller: *Socrates, the Stranger and Parmenides in Plato's 'Sophist': Two Troubled Relationships*

3. og 4. juni: [Clinical research, public health and global justice](#)

Møtet hadde to målsetninger: Styrke og utvikle “The Asian Bioethics Research Network” og initiere og utvikle et internasjonalt samarbeids forskningsprosjekt innen ‘clinical research, public health and global justice’ (klinisk forskning, offentlig helse og global rettferdighet).

Deltakere: Reidar Lie, Ruud ter Meulen, Renzong Qiu, Xiomei Zhai, Bob Goodin, Calvin Ho, Tom Andreassen, Huang Wen, Liu Ran, Henry Richardson, Husu Yi, Wang Zhaochen, Zhang Di, Kenji Matsui og Shimon Tashiro.

5. og 6. juni: 4. Workshop innen forskningsprosjektet [Man, meat, and method](#). Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom NTNU's ‘Programme for Applied Ethics for the Research Networking Project’ ISP-FIDE (Technology and Governance of Health and Natural Resources Project)

Foredragsholdere på de ulike seksjonene:

Seksjon 1: On public engagement

- Henry Richardson: *Special Lecture: Engaging the public in moral reasoning*
- Peter Danielson: *Engaging the public: the N-Reasons Platform*
- Allen Alvarez: *N-Reasons survey on life extension*
- Roger Strand og Kjetil Rommetveit: *Technolife project*

Seksjon 2: On human enhancement

- Ingmar Persson: *Unfit for the Future: The Need for Moral Enhancement*
- Per Erling Movik: *Emotional development: considerations towards a view of enhancement of character*
- Ronny Myhre: *Functionalism and Well-Being*

Seksjon 3: Personalised medicine and BioArt

- Sophia Efstathiou: *The Nazi Cosmetic: Medicine in the Service of Beauty*
- Desiree Förster: *Under the surface, under the skin – varieties of knowledge in interspecies art*

Seksjon 4: Food ethics and in-vitro meat

- Lars Ursin: *The making of the meat-eating vegetarian*
- Asle Kiran: *Meat-eating vegetarians and other tales of technological meditation*
- Tsjalling Swierstra: *Understanding Technologically Induced Moral Change: a Model*
- Clemens Driessen: *Disclosing meat cultures: an in-vitro meat design workshop*

5. – 8. juni: [*Individualism and the future of the Human Being*](#) NordForsk finansiert konferanse. Kevin Cahill er prosjektleder og hadde hovedansvar for planlegging av konferansen. Blant de inviterte foredragsholderne var Bruce Kapferer (UiB), Lisette Josephides (Queens University Belfast), Vincent Descombes (School for Advanced Studies in the Social Sciences, Paris), Margit Shildrick (Linköping University, Sweden) og Mark Bevir (Berkeley). Fra FoF holdt Arild Utaker, Johannes Særvan, Jonas Lillebø og Lars F. Svendsen innlegg.

20. – 21. juni: [*Bergen Philosophy of Science Workshop 2013*](#)

- Margaret Morrison (Univ. of Toronto): *Inconsistent Models: Problems and Perspectives*
- Wendy Parker (Durham Univ. UK): *Simulation, Measurement and the Construction of Global Climate Datasets*
- Michal Walicki (UiB, Institute of Informatics): *The holism of truth and paradox* (joint work with Sjur Dyrkolbotn)
- Alexander Paseau (Oxford Univ.): *Knowledge of Mathematics Without Proof*
- Rani L. Anjum (Norwegian Univ. of Life Sciences UMB): *Causation, Powers and Probability* (Joint work with Stephen Mumford)
- Colin Howson (Univ. of Toronto): *the Importance of Being Bayesian*

Seminarer 2013

Instituttseminarer

- 31. januar: Trygve Lavik: [*Climate Change Denial and Free Speech*](#)
- 21. februar: Johannes Særvan: *The Exclusion of Contemporaries - the Relation between Moral and Law in the Regulation of Imagined Societies*
- 14. mars: John Barughare: *Theoretical and Practical Implications of the Cosmopolitanism versus 'Statism' Debate for Global Justice*
- 4. april: Carola Freiin von Villiez: *What's wrong with the world-republic, Professor Kant? - Borders of sovereignty*
- 18. april: Hein Berdinsen: [*Contractualism, Consequentialism and Future Generations*](#)
- 2. mai: Gjesteforeleser professor John Sallis: [*The Concept of Nature in Early Greek Philosophy*](#)
- 23. mai: Ole Koksвик: [*Answering the Absent-Experience Challenge to Intuition*](#)
- 5. september: Mark Young: [*Scientific Observation and Technique*](#)
- 26. september: Mike Morreau (Universitetet i Tromsø): [*Plural Values and Rational Choice*](#)
- 24. oktober: Olav Gjelsvik (UiO): [*Practical Reasoning and Agency*](#)
- 7. november: Kevin Cahill: [*Naturalism and the Friends of Understanding*](#)
- 28. november: Vilhjálmur Árnason: [*Speculations about the Species. Habermas's Critique of Liberal Bioethics*](#)

Bergensnettverket for kvinner i filosofis seminarrekke i 2013

- 14. februar: Paola de Cuzzani: *Trust and Social Cohesion.*
- 14. mars: Vibeke Tellmann: *Øretvist: i Derridas marg.*
- 18. april: Randi Elisabeth Amundsen: [*Erfarings betydning for menneskelig adferd i naturen*](#)

- 19. september: Petra Hedberg: [Hva er 'gjensidig, kommunikativ toleranse'?](#)
- 24. oktober: Anne Granberg: [Aktiviteter eller avdekkingsformer? - Et forsøk på å avklare meningen med noen av Arendts distinksjoner i 'Vita Activa'](#)
- 14. november: Gisela Bengtsson, [Hur lär sig barnet förstå de vuxna?](#)

Andre seminarer

24. mai: Åpent seminar om boken [Cassirer og Heidegger i Davos:](#)

- Velkommen og introduksjon ved redaktørene Hein Berdinesen og Lars Petter Storm Torjussen (UiB)
- Ingmar Meland (HiT): *Davos '1929' som symbol i den filosofiske diskursen. Nokre merknader om kva Davos-disputten kan lære oss i dag*
- Steinar Mathisen (UiO): *Kulturen som frihetens form (Cassirer) eller værens fortolkning (Heidegger)*

24. mai: [Politisering av menneskerettigheter](#) i Israel-Palestina konflikten. Seminaret ble arrangert i samarbeid med programmet Demokrati og rettsstat. Anta Biletzki, professor II ved FoF og professor ved Quinnipiac University, Connecticut, USA.

30. mai: Om Lars Fr. Svendsens bok [Frihetens filosofi:](#)

- Lars Fr. H. Svendsen: *Om Frihetens filosofi*
- Steinar Bøyum: *Liberalisme og verdien av autonomi*
- Jørgen Pedersen: *Om positiv og negativ frihet*
- Richard Sørli: *En kritikk av Svendsens fremstilling av det republikanske frihetsbegrepet*
- Reidar Lie: *Om paternalisme*
- Espen Gamlund: *Selv mordets rasjonalitet og autonomi*

14. juni: [Wittgenstein and the Creativity of Language](#)

- Gisela Bengtson (UiB): *The River: Frege and Wittgenstein on Stepping into Language*
- Jesús Padilla Gálvez (University of Castilla-La Mancha): *Creativity as Problem-Solving*
- Maria Balaska (Paris 8 University): *The Running-up-against Paradox: How Can We Place it in Language?*
- Ben Ware (University of Manchester): *Seeing the Everyday Otherwise: Ethics and Utopia in Wittgenstein's Philosophical Investigation*
- Joseph Zanella (University of Copenhagen): *Seeing and Meaning*
- Ladislav Koreň: *Certainties and the Sceptical Problem*
- Emiliano La Licata (UiB): *The Psychic Life and the Creativity of the Forms of Life*
- Isabel G. Gamero (Complutense University of Madrid): *Normativity and Rules within a Political Frame: Consensus or Conflict*

Organisert av Sebastian Greve (London) og Jakub Mácha (Bergen, Brno)

27. – 28. september ble [Bergen- Durham seminaret innen filosofi](#) avholdt her i Bergen med deltagere både på PhD- og masternivå. Følgende innlegg ble holdt:

- Keynote: Sorin Bangu (UiB): *Explanatory Fictions and Fictional Explanation*
- Josh Bergamin (Durham): *Pointing the Way: From Non-Conceptual Coping to Human Rationality*
- Ragnhild Hogstad Jordahl (UiB): *Possible worlds, dispositions and powers*
- Holly Havens (Durham): *Loneliness and Depression: Two Sides of the Same Coin?*
- Iurii Kozik (UiB): *Why should religious disagreement be taken seriously?*
- Salome Jacob (Durham): *The role of the 'lived body' in musical experience*
- Mark Young (UiB): *Locating the spectator theory of knowledge in the material culture of science*
- Henry Taylor (Durham): *Attention and Consciousness: Asking the Right Questions*
- Mette Kristine Hansen (UiB): *Is experiencing kinds a kind of experiencing?*

- Richard Thornton (Durham): *Self-Interpretation and Personal Identity*
- Eirik Kobbeltveit (UiB): *The transformation of public and private life*
- David Westland (Durham): *Capacities and their Possibilities: Aristotle's Metaphysics*
- Zhaochen Wang (UiB): *Following the Paces of Chinese Genetic Giant— Governance issues and Bioethical Reflections*

18. oktober: Postdoktor Alejandra Mancilla (CSMN – UiO) [*A Cosmopolitan Right of Necessity*](#)

10. desember: Christian Erbacher: [*The Philosopher in Relation to His Times: the historical context of editing Wittgenstein's Vermischte Bemerkungen*](#)

Andre forskningsrelaterte aktiviteter

22. februar: Hein Berdinesen holdt sitt vitenskapsteoretiske innlegg:

<http://www.uib.no/fof/25692/vitenskapsteoretisk-innlegg-ved-stipendiat-hein-berdinesen-fof>

25. april: WAB postdoc Christian Erbacher holdt innlegg der han fremla noen foreløpige resultater fra sitt forskningsarbeid knyttet til nrf's fripro-prosjekt: "Shaping a domain of knowledge by editorial processing: the case of editing Wittgenstein's Work: <http://www.uib.no/fof/30837/innlegg-med-wab-postdoc-christian-erbacher>

30. april-8. mai: [Seminarrekke ved FoF med John Sallis, Poetry & Philosophy in Plato's Phaedo](#)

10. oktober: Erik Browns avskjedsforelesning: [*Personal identity - an attempt at a new approach*](#)

20. november: Forskergruppen Subjektivisering og senmodernitet inviterte til åpent møte om Bruno Latours siste bok, [*An Inquiry into Modes of Existence: An Anthropology of the Moderns*](#) (Harvard, 2013) [Enquête sur les Modes d'Existence; une Anthropologie des Modernes (La Découverte 2012)]. Innledning ved Arild Utaker.

25.-29. november: PhD-kurs i Gøteborg 25-29. nov. 2013 «“Education and the Reproduction of Marginality”: Understanding and developing regimes of integration, inclusion, and exclusion in the Nordic countries»

27. november: Film: [*"Das Leben der Anderen"*](#)

Filmen "Das Leben der Anderen" ble vist i forbindelse med professor Jacob Howlands gjesteforelesning 11. desember. Han trakk inn denne filmen i sin forelesning om "Gyges ring", Platons Staten, bok II (358a-360d).

Prøveforelesning i forbindelse med utlyste førsteamanuensisstillinger i språkfilosofi og sinnsfilosofi:

11. desember: Ben Caplan: *Empty Names and Gappy Propositions*

13. desember: Ole Hjortland: *Vaghet og ubestemthet* (fikk stillingen og starter opp 1. september)

16. november: Ezio Di Nucci: *Consciousness and Action*

En kjær kollegas bortgang

Bjørn Holgernes døde 2. august i år, bare 66 år gammel. Holgernes tok magistergraden i filosofi i 1977. Han fikk fast stilling ved instituttet i 1980. I 1996 ble han dr.art. på en avhandling om Heidegger og i 2004 fikk han professoropprykk.

Bjørn var en usedvanlige dyktig foreleser. Både ved Examen Philosophicum og på fagstudiene i filosofi fikk han snart ry som en pedagog i særklasse. Han brente for filosofiske grunnproblemer, som menneskets frihet, på en personlig måte. Slik sett var han i Sartres betydning en engasjert filosof. Et engasjement som også studentene satte svært stor pris på og som nok bidro til han ble sett på som en fremragende foreleser.

Hans personlige engasjement i filosofiske spørsmål satte i tillegg spor etter seg i flere bøker. Det er særlig verd å nevne de følgende fire: *Angst i eksistensfilosofisk belysning; en studie i Irvin D. Yalon og Søren Kierkegaard* (2004), *Selvets gåte: i lys av Søren Kierkegaards tenkning* (2007), *Dømt til frihet: De menneskelige vilkår i Jean Paul Sartres "Væren og Intet"* og *Mot til å leve: Et møte med Paul Tillichs tanker og tro* (2013).

Filosofikaféen Hybris (drevet av våre filosofistudenter)

I løpet av våren ble det arrangert to møter på Filosofikaféen Hybris. Den 4. april ble Victoria Cafe & Pub fylt til randen av filosofiinteresserte som ville høre om døden ([Gud er død – lenge leve døden](#)), og etter en fin spørsmålsrunde, gled det over til diskusjoner i mindre grupper. Det andre møtet, på Logen Bar, fant sted under eksamenstiden, den 21. mai, og hadde da noe mindre publikum. Tematikken omkring klima og personlig ansvar ([Klima: Jeg anklager deg](#)) vekket likevel engasjement blant de oppmøtte, og innleggene ble fulgt av en livlig spørsmålsrunde.

